
Σχεδιασμός και
Διαχείριση
Ευρωπαϊκών
Προγραμμάτων

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το Κέντρο Επιμόρφωσης και Δια Βίου Μάθησης (Κ.Ε.ΔΙ.ΒΙ.Μ.) του **Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (Ε.Κ.Π.Α.)** σας καλωσορίζει στο Πρόγραμμα Συμπληρωματικής εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης και συγκεκριμένα στο πρόγραμμα επαγγελματικής επιμόρφωσης και κατάρτισης με τίτλο **«Σχεδιασμός και Διαχείριση Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων»**.

Η ανάγκη συνεχούς επιμόρφωσης και πιστοποίησης επαγγελματικών δεξιοτήτων οδήγησε το **Πρόγραμμα Συμπληρωματικής εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης (E-Learning)** του Ε.Κ.Π.Α. στο σχεδιασμό των πρωτοποριακών αυτών Προγραμμάτων Επαγγελματικής Επιμόρφωσης και Κατάρτισης, με γνώμονα τη **διασύνδεση της θεωρητικής με την πρακτική γνώση**, αναπτύσσοντας κυρίως, την εφαρμοσμένη διάσταση των επιστημών στα αντίστοιχα επαγγελματικά πεδία.

Στη συνέχεια, σας παρουσιάζουμε αναλυτικά το πρόγραμμα σπουδών για το πρόγραμμα επαγγελματικής επιμόρφωσης και κατάρτισης: **«Σχεδιασμός και Διαχείριση Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων»**, τις προϋποθέσεις συμμετοχής σας σε αυτό, καθώς και όλες τις λεπτομέρειες που πιστεύουμε ότι είναι χρήσιμες, για να έχετε μια ολοκληρωμένη εικόνα του προγράμματος.

2. ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Το ιδιότυπο καθεστώς αναπτυξιακού σχεδιασμού που επικρατεί στην Ελλάδα καθιστά αναγκαία όσο ποτέ την αξιοποίηση των κοινοτικών πόρων που προσφέρονται μέσα από τα ευρωπαϊκά προγράμματα.

Στο πλαίσιο αυτό, σχεδιάστηκε το συγκεκριμένο εκπαιδευτικό πρόγραμμα, το οποίο αποσκοπεί στην παροχή γνώσεων και δεξιοτήτων για την αξιοποίηση των ευκαιριών χρηματοδότησης έργων που προσφέρουν τα Ευρωπαϊκά Προγράμματα.

Ο αναπτυξιακός σχεδιασμός στην Ελλάδα -παρότι διαθέτει πλήθος σχεδιαστικών εργαλείων, όπως αναπτυξιακά προγράμματα (με και χωρίς γεωγραφικό προσδιορισμό)- παρουσιάζει προβλήματα στην εφαρμογή του. Τα προβλήματα αυτά οδήγησαν στην ανάδειξη ενός παράλληλου συστήματος, το οποίο δεν είναι θεσμοθετημένο αλλά έχει προέλευση την κοινοτική περιφερειακή πολιτική. Το σύστημα αυτό του αναπτυξιακού σχεδιασμού έχει πραγματική υπόσταση, καθώς εφαρμόζεται από το 1989, έχοντας ολοκληρώσει συνολικά τέσσερις περιόδους εφαρμογής (1989-1993, 1994-1999, 2000-2006 και 2007-2013).

Το πρόγραμμα απευθύνεται σε:

- ▶ **Στελέχη Εθνικών, Περιφερειακών ή Τοπικών Αρχών**
- ▶ **Στελέχη Δημόσιων Οργανισμών**
- ▶ **Στελέχη Ιδιωτικών Οργανισμών (Αστικών Μη Κερδοσκοπικών, Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων κλπ.)**
- ▶ **Μέλη Οργανώσεων και Συλλόγων**
- ▶ **Ερευνητές**
- ▶ **Εργαζόμενοι Εταιριών Συμβούλων**

και σε όποιον άλλο ενδιαφέρεται να μάθει για τον αναπτυξιακό σχεδιασμό στη χώρα μας.

Με την ολοκλήρωση του προγράμματος οι εκπαιδευόμενοι θα έχουν αποκτήσει γνώσεις σχετικές με το σχεδιασμό, τη διαχείριση και την υλοποίηση έργων που χρηματοδοτούνται μέσα από τα ευρωπαϊκά χρηματοδοτικά εργαλεία στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Περιφερειακής Πολιτικής.

Κυρίως όμως θα έχουν αποκτήσει τις δεξιότητες που είναι απαραίτητες για να υποστηρίξουν έναν φορέα σε όλες τις φάσεις ενός συγχρηματοδοτούμενου έργου, από τον σχεδιασμό του μέχρι και την ολοκλήρωση του και την κεφαλαιοποίηση των αποτελεσμάτων του.

3. ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ ΠΟΥ ΓΙΝΟΝΤΑΙ ΔΕΚΤΟΙ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ - ΤΡΟΠΟΣ ΕΝΤΑΞΗΣ

Αίτηση συμμετοχής μπορούν να υποβάλλουν:

- ▶ **απόφοιτοι Πανεπιστημίου/ΤΕΙ της ημεδαπής και της αλλοδαπής**
- ▶ **απόφοιτοι δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης με συναφή στο αντικείμενο εργασιακή εμπειρία**

Η αίτηση συμμετοχής υποβάλλεται ηλεκτρονικά, μέσω της ιστοσελίδας:

<https://elearningekpa.gr/>

4. ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ

Τα προαπαιτούμενα για την παρακολούθηση του Προγράμματος από τους εκπαιδευόμενους είναι:

- ▶ Πρόσβαση στο Διαδίκτυο
- ▶ Κατοχή προσωπικού e-mail
- ▶ Βασικές γνώσεις χειρισμού ηλεκτρονικών υπολογιστών

5. ΤΡΟΠΟΣ ΔΙΕΞΑΓΩΓΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Η διδασκαλία στα προγράμματα εξ αποστάσεως επαγγελματικής επιμόρφωσης και κατάρτισης του Κέντρου Επιμόρφωσης και Δια Βίου Μάθησης του ΕΚΠΑ διεξάγεται μέσω του διαδικτύου, προσφέροντας στον εκπαιδευόμενο «*αυτονομία*», δηλαδή δυνατότητα μελέτης ανεξαρτήτως περιοριστικών παραγόντων, όπως η υποχρέωση της φυσικής του παρουσίας σε συγκεκριμένο χώρο και χρόνο.

Το εκπαιδευτικό υλικό του προγράμματος διατίθεται σταδιακά, ανά διδακτική ενότητα, μέσω ειδικά διαμορφωμένων ηλεκτρονικών τάξεων. Κατά την εξέλιξη κάθε θεματικής ενότητας αναρτώνται σε σχετικό link οι απαραίτητες για την ομαλή διεξαγωγή της εκπαιδευτικής διαδικασίας ανακοινώσεις.

Ο εκπαιδευόμενος, αφού ολοκληρώσει τη μελέτη της εκάστοτε διδακτικής ενότητας, καλείται να υποβάλει ηλεκτρονικά, το αντίστοιχο τεστ αξιολόγησης. Τα τεστ μπορεί να περιλαμβάνουν ερωτήσεις αντιστοίχισης ορθών απαντήσεων, πολλαπλής επιλογής, αληθούς/ψευδούς δήλωσης, ή upload, όπου ο εκπαιδευόμενος θα πρέπει να διατυπώσει και να επισυνάψει την απάντησή του. Η θεματική ενότητα μπορεί να συνοδεύεται από τελική εργασία, η οποία διατίθεται κατά την ολοκλήρωση της θεματικής ενότητας (εφόσον το απαιτεί η φύση της θεματικής ενότητας) και αφορά το σύνολο της διδακτέας ύλης.

Παράλληλα, παρέχεται **πλήρης εκπαιδευτική υποστήριξη** δεδομένου ότι ο εκπαιδευόμενος μπορεί να απευθύνεται ηλεκτρονικά (για το διάστημα που διαρκεί το εκάστοτε μάθημα) στον ορισμένο εκπαιδευτή του, μέσω ενσωματωμένου στην πλατφόρμα ηλεκτρονικού συστήματος επικοινωνίας, για την άμεση επίλυση αποριών σχετιζόμενων με τις θεματικές ενότητες και τις ασκήσεις αξιολόγησης ή την τελική εργασία.

6. ΤΡΟΠΟΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΚΑΙ ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗΣ

Σε κάθε διδακτική ενότητα ο εκπαιδευόμενος θα πρέπει να επιλύει και να υποβάλλει ηλεκτρονικά το αντίστοιχο τεστ, τηρώντας το χρονοδιάγραμμα που έχει δοθεί από τον εκπαιδευτή του. Η κλίμακα βαθμολογίας κυμαίνεται από 0 έως 100%. Συνολικά, η βαθμολογία κάθε θεματικής ενότητας προκύπτει κατά το 60% από τις ασκήσεις αξιολόγησης και κατά το υπόλοιπο 40% από την τελική εργασία, η οποία εκπονείται στο τέλος του συγκεκριμένου μαθήματος και εφόσον το απαιτεί η φύση αυτού.

Η χορήγηση του **Πιστοποιητικού Επιμόρφωσης** πραγματοποιείται, όταν ο εκπαιδευόμενος λάβει σε όλα τα μαθήματα βαθμό μεγαλύτερο ή ίσο του 50%. Σε περίπτωση που η συνολική

βαθμολογία ενός ή περισσότερων μαθημάτων δεν ξεπερνά το 50%, ο εκπαιδευόμενος έχει τη δυνατότητα επανεξέτασης των μαθημάτων αυτών μετά την ολοκλήρωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας του προγράμματος. Η βαθμολογία που θα συγκεντρώσει κατά τη διαδικασία επανεξέτασής του είναι και η οριστική για τα εν λόγω μαθήματα, με την προϋπόθεση ότι ξεπερνά εκείνη που συγκέντρωσε κατά την κανονική διάρκεια της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Σε διαφορετική περίπτωση διατηρείται η αρχική βαθμολογία.

7. ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΩΝ - ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟΥ

Πέρα από την **επιτυχή ολοκλήρωση** του προγράμματος για τη χορήγηση του Πιστοποιητικού απαιτούνται τα εξής:

► **Συμμετοχή του εκπαιδευόμενου στη διαδικασία Δειγματοληπτικού Ελέγχου Ταυτοποίησης**

Η διαδικασία Δειγματοληπτικού Ελέγχου Ταυτοποίησης Εκπαιδευόμενου στοχεύει στη διασφάλιση της ποιότητας των παρεχομένων εκπαιδευτικών υπηρεσιών. Συγκεκριμένα, εξουσιοδοτημένο στέλεχος του Κέντρου Επιμόρφωσης και Δια Βίου Μάθησης του ΕΚΠΑ, επικοινωνεί τηλεφωνικώς με ένα τυχαίο δείγμα εκπαιδευόμενων, προκειμένου να διαπιστωθεί εάν συμμετείχαν στις εκπαιδευτικές διαδικασίες του προγράμματος, εάν αντιμετώπισαν προβλήματα σε σχέση με το εκπαιδευτικό υλικό, την επικοινωνία με τον ορισμένο εκπαιδευτή τους, καθώς και με τη γενικότερη μαθησιακή διαδικασία. Η τηλεφωνική επικοινωνία διεξάγεται με την ολοκλήρωση του εκάστοτε προγράμματος, ενώ η μέση χρονική διάρκειά της συγκεκριμένης διαδικασίας είναι περίπου 2-3 λεπτά.

Σε περίπτωση μη συμμετοχής του εκπαιδευόμενου στη διαδικασία Δειγματοληπτικού Ελέγχου Ταυτοποίησης, εφόσον κληθεί, ή μη ταυτοποίησής του κατά τη διεξαγωγή της, δεν χορηγείται το πιστοποιητικό σπουδών, ακόμα και αν έχει ολοκληρώσει επιτυχώς την εξ αποστάσεως εκπαιδευτική διαδικασία.

► **Συμμετοχή του εκπαιδευόμενου στη διαδικασία Δειγματοληπτικού Ελέγχου Εγγράφων**

Ο δειγματοληπτικός έλεγχος εγγράφων διασφαλίζει την εγκυρότητα των στοιχείων που έχει δηλώσει ο εκπαιδευόμενος στην αίτηση συμμετοχής του στο Πρόγραμμα και βάσει των οποίων έχει αξιολογηθεί και εγκριθεί η αίτηση συμμετοχής του σε αυτό.

Κατά τη διάρκεια ή μετά το πέρας του προγράμματος, πραγματοποιείται δειγματοληπτικός έλεγχος εγγράφων από τη Γραμματεία. Ο εκπαιδευόμενος θα πρέπει να είναι σε θέση να

προσκομίζει τα απαραίτητα δικαιολογητικά τα οποία πιστοποιούν τα στοιχεία που έχει δηλώσει στην αίτηση συμμετοχής (Αντίγραφο Πτυχίου, Αντίγραφο Απολυτήριου Λυκείου, Βεβαίωση Εργασιακής Εμπειρίας, Γνώση Ξένων Γλωσσών κ.τ.λ.).

Σε περίπτωση μη συμμετοχής του εκπαιδευόμενου στη διαδικασία Δειγματοληπτικού Ελέγχου Εγγράφων, εφόσον κληθεί, ή μη ύπαρξης των δικαιολογητικών αυτών, δεν χορηγείται το πιστοποιητικό σπουδών, ακόμα και αν έχει ολοκληρώσει επιτυχώς την εξ αποστάσεως εκπαιδευτική διαδικασία.

► **Αποπληρωμή του συνόλου των διδάκτρων**

Ο εκπαιδευόμενος θα πρέπει να μην έχει οικονομικής φύσεως εκκρεμότητες. Σε περίπτωση που υπάρχουν τέτοιες, το πιστοποιητικό σπουδών διατηρείται στο αρχείο της Γραμματείας, μέχρι την ενημέρωση της για τη διευθέτηση της εκκρεμότητας.

Αναλυτική περιγραφή των παραπάνω υπάρχει στον Κανονισμό Σπουδών:

<https://elearningekpa.gr/regulation>

8. ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ ΤΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ

Οι συγγραφείς του εκπαιδευτικού υλικού είναι μέλη ΔΕΠ του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών ή και ειδικοί εμπειρογνώμονες με ιδιαίτερη συγγραφική καταξίωση, οι οποίοι κατέχουν πολύ βασικό ρόλο στην υλοποίηση του προγράμματος.

9. ΠΩΣ ΔΙΑΜΟΡΦΩΝΕΤΑΙ Η ΥΛΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Το πρόγραμμα επαγγελματικής επιμόρφωσης και κατάρτισης περιλαμβάνει **3 θεματικές ενότητες (μαθήματα)**.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

Μάθημα: Ευρωπαϊκή Ένωση - Ευρωπαϊκά Προγράμματα που αφορούν την Ελλάδα

Διδακτική Ενότητα 1: Ευρωπαϊκή Ένωση: Δομή και όργανα

Σκοπός της παρούσης Διδακτικής Ενότητας είναι να αναλυθεί ο θεσμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) μέσα από τη δομή και τα όργανα της. Αρχικά, πραγματοποιείται μια ιστορική αναδρομή των σημαντικότερων γεγονότων από την ίδρυσή της ΕΕ μέχρι και σήμερα, ενώ στη

συνέχεια περιγράφονται τα όργανά της και οι αρμοδιότητές τους. Τέλος, γίνεται μια αναφορά στη διαδικασία νομοθέτησης της ΕΕ.

Διδακτική Ενότητα 2: Τομείς Πολιτικής Ευρωπαϊκής Ένωσης - Περιφερειακή Πολιτική

Στην δεύτερη ενότητα εξετάζονται οι τομείς πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης και η Περιφερειακή Πολιτική. Συγκεκριμένα πραγματοποιείται μια γενική αναφορά στους διάφορους τομείς όπου αναπτύσσει πολιτικές η Κοινότητα, εστιάζονται στην Περιφερειακή Πολιτική, η οποία αναλύεται εκτενώς.

Διδακτική Ενότητα 3: Ευρωπαϊκά Χρηματοδοτικά Προγράμματα που αφορούν την Ελλάδα για τις περιόδους 2007 - 2013 & 2014 – 2020

Στην παρούσα διδακτική ενότητα εξετάζονται τα Ευρωπαϊκά Χρηματοδοτικά Προγράμματα που αφορούν την Ελλάδα. Αρχικά προσεγγίζονται τα ευρωπαϊκά κονδύλια και οι χρηματοδοτήσεις, εξετάζοντας την έννοια και τις κατηγορίες τους. Στη συνέχεια αναλύονται τα προγράμματα όλων των ειδών που υλοποιούνται κατά την τρέχουσα προγραμματική περίοδο 2007-2013. Επίσης, πραγματοποιείται μια συνοπτική αναφορά των προγραμμάτων που σχεδιάστηκαν για την περίοδο 2014-2020. Τέλος, παρουσιάζονται τα δεδομένα που υπάρχουν για την νέα προγραμματική περίοδο 2021 – 2027.

Μάθημα: Σχεδιασμός Πρότασης

Διδακτική Ενότητα 1: Αναζήτηση Προσκλήσεων Υποβολής Προτάσεων

Σκοπός της παρούσης Διδακτικής Ενότητας είναι να παρουσιασθεί αναλυτικά ο τρόπος με τον οποίο μπορεί κάποιος να αναζητήσει προσκλήσεις για την υποβολή προτάσεων έργων. Η συγκεκριμένη διαδικασία είναι ιδιαίτερα ενδιαφέρουσα, αλλά και κρίσιμη για την αποτελεσματική διαχείριση των ευρωπαϊκών προγραμμάτων.

Διδακτική Ενότητα 2: Σχεδιασμός και Συγγραφή Πρότασης

Σκοπός της παρούσης Διδακτικής Ενότητας είναι να παρουσιασθεί αναλυτικά ο σχεδιασμός μια πρότασης, η αναζήτηση εταίρων, αλλά και η οργάνωση της συγγραφής της πρότασης. Τόσο ο σχεδιασμός όσο και η συγγραφή μιας πρότασης αποτελούν ιδιαίτερα σημαντικά στοιχεία τα οποία συνεισφέρουν έτσι ώστε να είναι ανταγωνιστική έναντι των άλλων προτάσεων που κατατίθενται στα πλαίσια μιας πρόσκλησης.

Διδακτική Ενότητα 3: Αξιολόγηση Προτάσεων

Στην ενότητα αναλύονται ορισμένα βασικά στοιχεία για τη διαδικασία αξιολόγησης των προτάσεων, όπου περιγράφονται τα συνήθη κριτήρια αξιολόγησης. Μέσα από την ενότητα αυτή επιδιώκεται ο εκπαιδευόμενος να αντιληφθεί την διαδικασία αξιολόγησης, έτσι ώστε να την λάβει υπόψη του κατά την σύνταξη μιας πρότασης και την ισχυροποιήσει όσο το δυνατόν περισσότερο.

Διδακτική Ενότητα 4: Σχεδιασμός ενός Τεχνικού Δελτίου στην πράξη

Μάθημα: Υλοποίηση Έργου - Καλές Πρακτικές

Διδακτική Ενότητα 1: Project Management - Οικονομική Διαχείριση Έργου

Στην ενότητα εξετάζεται το στάδιο υλοποίησης ενός συγχρηματοδοτούμενου έργου, αφού έχει εγκριθεί προς χρηματοδότηση. Συγκεκριμένα στην ενότητα αυτή αναλύεται η διοίκηση του έργου (Project Management), περιλαμβάνοντας την οργάνωση υλοποίησης των δράσεων, τη παρακολούθηση του χρονοδιαγράμματος, την σύνταξη των αναφορών προόδου κλπ. Επιπλέον στην ενότητα αυτή αναλύεται και η οικονομική διαχείριση του έργου, περιλαμβάνοντας την σύνταξη των οικονομικών αναφορών προόδου, τον έλεγχο εκλεξιμότητας των δαπανών κλπ.

Διδακτική Ενότητα 2: Φυσικό Αντικείμενο Έργου

Στην συγκεκριμένη ενότητα αναλύεται το στάδιο υλοποίησης του φυσικού αντικείμενου του έργου. Η υλοποίηση του φυσικού αντικείμενου αποτελεί ουσιαστικά το βασικό στάδιο του έργου. Στην ενότητα αυτή γίνεται ιδιαίτερη αναφορά στην δημοσιότητα των δράσεων κατά την υλοποίηση του φυσικού αντικείμενου, η οποία είναι βασική απαίτηση της ευρωπαϊκής ένωσης.

Διδακτική Ενότητα 3: Πιστοποίηση Δαπανών Έργου

Στην ενότητα εξετάζεται η διαδικασία πιστοποίησης των δαπανών του έργου. Η διαδικασία αυτή είναι ιδιαίτερα σημαντική και πραγματοποιείται από εξακριβωτές (auditors) που ορίζει το εκάστοτε Πρόγραμμα. Ουσιαστικά κατά τη πιστοποίηση των δαπανών πραγματοποιείται έλεγχος για την ορθή υλοποίηση του έργου σε επίπεδο φυσικού αντικείμενου, αλλά και σε οικονομικό επίπεδο.

Διδακτική Ενότητα 4: Ολοκλήρωση - Κλείσιμο Έργου

Στην ενότητα αναλύεται το τελευταίο στάδιο υλοποίησης του έργου που είναι η ολοκλήρωση και το κλείσιμο του. Στην ενότητα αυτή γίνεται ιδιαίτερη αναφορά στην σύνταξη της τελικής αναφοράς του έργου.

Διδακτική Ενότητα 5: Διαχείριση Αποτελεσμάτων - Κληρονομιάς Έργου

Στην ενότητα εξετάζεται η διαδικασία διαχείρισης των αποτελεσμάτων και της κληρονομιάς που προκύπτει από την υλοποίηση του έργου. Το στάδιο αυτό πολλές φορές παραλείπεται κατά την υλοποίηση ενός συγχρηματοδοτούμενου έργου, όμως είναι εξαιρετικά σημαντικό, καθώς ουσιαστικά είναι η κεφαλαιοποίηση των αποτελεσμάτων του.

Διδακτική Ενότητα 6: Καλές Πρακτικές Συγχρηματοδοτούμενων Έργων

Στην τελευταία ενότητα παρουσιάζονται παραδείγματα καλών πρακτικών από επιτυχημένα έργα Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων που έχουν υλοποιηθεί. Τα έργα που παρουσιάζονται είναι διαφορετικής μορφής (π.χ. υποδομών, κατάρτισης, soft ενεργειών κλπ.), έτσι ώστε οι εκπαιδευόμενοι να αποκτήσουν μια συνολική εικόνα για τα έργα που χρηματοδοτούνται μέσα από τα Ευρωπαϊκά Προγράμματα.